

קובץ

האור לחיים

שנה חמישית

מאמרים ושיחות
מזן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת מקץ תשפ"ג
חנוכה

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
17:49	17:17	* 16:26	י-ם
17:44	17:14	16:22	ת"א
17:44	17:13	16:22	חיפה
17:49	17:17	16:26	ב"ש

* לנוהגים 40 דק': 16:06

הזמנים עפ"י לוח המאור בהוצאת מוסדות "אור החיים"

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: **02-5000455** **058-321-3565**

052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת מקץ - חנוכה תשפ"ג

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחר" - חומש בראשית

1 ..... אין חכמה כחכמת התורה

פרשה למעשה:

8 ..... מחשבות פרעה

9 ..... פרעה התחיל להאמין

10 ..... כל מינוי נקבע מלמעלה

11 ..... כוחה של תפילת הדרך

12 ..... לצפות מה תהיה הנהגת ה' כלפיך

חנוכה:

18 ..... נר חנוכה מאיר את נשמות ישראל

21 ..... נשמתו של היהודי משולה לנר

אין חכמה כחכמת התורה

ההשכלה הגבוהה, לבוא לפתור לו את חלומו.

אולם, למרות כל חכמתם הם אינם מצליחים לפתור עבורו את חלומותיו

- "ואין פותר אותם לפרעה". כל אחד מן החכמים הציע פתרון, אך אף אחד מהם לא נגע בנקודה המדויקת. הפתרונות שהציעו לא היו הולמים, ופרעה לא מצא שום קירבה בין עניין החלום שחלם לפתרונות שפתרו החרטומים והחכמים.

חלקם אמרו ששבע פרות רומזות לשבע בנות שיוליד ויקבור. אחרים פתרו ששבע מדינות יכבוש ושבע

ויהי בכך ותפעם רוחו וישלח ויקרא את כל חרטומי מצרים ואת כל חכמיה ויספר פרעה להם את חלמו ואין פותר אותם לפרעה (בראשית מא, ח)

מיד לאחר שחלם את חלומו, רצה פרעה להבין את המחזה שנגלה אליו, שכן חלום של מלך אינו חלום רגיל, זהו חלום לצורך העם כולו.

לפיכך הוא קורא לכל חרטומי מצרים ולכל המדענים

העוסקים במדעי הרוח, בפסיכולוגיה ובפתרון חלומות. הוא אינו מסתפק בהם, אלא מוסיף לקרוא ל"כל חכמיה" - כל אנשי האוניברסיטאות הגדולות, האקדמאים הדגולים ואנשי

”אין חכמה

כחכמת התורה,

ואין חידוד שכל

גדול ממנה!

וערך לכבודו מסיבה גדולה, שבה
קיווה להתבשם מחכמתו.

אחד מיועצי המלך, שהיה אדם
משכיל ופיקח, הבין כי בן שהוא כל
כך לא יוצלח לא יוכל להתהפך לחכם,
גם לאחר שנות לימוד רבות. הוא
ניסה להנמיך את ציפיותיו של המלך,
כדי שלא להפוך את התקווה לאכזבה
גדולה, אך ללא הועיל.

תוך כדי המסיבה פנה אחד מן הנוכחים
ושאל את בן המלך, איזו חכמה למד.

"למדתי חכמה גדולה", פתח בן המלך
בחגיגות, "אני מסוגל לומר על דבר
נעלם מהו. לדוגמא, אם אדם מחזיק
בידו חפץ כלשהו וקומץ את ידו,
ביכולתי לומר מהו החפץ שמסתתר
בתוך היד."

מדינות יכבשו ממנו. אך דבריהם
לא התיישבו על ליבו. הוא חיפש
משמעות פנימית ועמוקה יותר,
המתקשרת למה שהוא ראה בחלומו.
הם אומרים שזה קשור לשבע. מצוין,
אבל מה ההמשך? מה השבע מסמל?
מה שייך בנות וכבישת מדינות -
לפרות ושיבולים?

המגיד מדובנא המשיל על כך משל
נפלא -

למלך אחד היה בן שלא התברך
בחכמה. שלחו אביו למדינה רחוקה
וחשובה, שההשכלה בה מפותחת,
וציפה שבנו יחכים ויתפתח.

ישב שם בן המלך ארבע שנים ושקד
על לימודיו, עד שאביו קרא לו לחזור

לפואת והצלחת

ר' יצחק בן נעימה (נעמי)

מאושר. הוא מתקדם יפה.

המשיך בן המלך להתבונן ולנסות את כוחו. "באותו דבר עגול מוכרח להיות חלל", הודיע לבסוף.

"מצוין", כעת גם היועץ לא יכול היה שלא להחמיא. "אתה ממש מתקרב. אמרת כמעט את הכל. האם יכול אתה לשער מהו הדבר שנמצא בתוך ידי?" "אבן של ריחיים!", הכריז בן המלך בניצחון, "יש בה חלל והיא עגולה!! זה מה שאתה מחזיק בתוך ירך".

לאחר דברים מפורשים כאלו, לא היה צורך בהסברים של היועץ כדי להבין שמרחק רב יש בין חכמת בן המלך לחכמה אמיתית.

חרטומי מצרים וחכמיה הם הנמשל למשל הזה, הם שמעו את חלום פרעה וניסו למצוא לו פתרון, אך המרחק בין החלום לבין הפתרון שלהם היה כה רב, עד כדי כך שפרעה התרגז וביקש להרוג את כל יועציו וחכמיו!

התפעלו שרי הממלכה: "הרי זהו דבר פלאי. כוח של נבואה!"

"לא ולא", דחה בן המלך את דבריהם. "למדתי להגיע לגילוי זה באופן מדעי ושכלי ולא על ידי נבואה. ביכולתי לחשב כל מיני חשבונות, ועל פיהם לקבוע מהו הדבר שנמצא בתוך השק, הקופסא או היד הקמוצה".

היועץ, אשר פקפק בחכמת בן המלך, החליט להתערב בעניין ושאל: "האם אוכל לבחון אותך לעיני כולם?"

"ודאי", ענה הנסיך. הוא יצא מן החדר לרגעים, בינתיים לקח אחד השרים טבעת והניח אותה ביד היועץ. הלה קמץ את ידו והזמין את בן המלך לפצח את הסוד ולדעת מה יש בתוך ידו.

בחן בן המלך את היד מכל כיוון. הוא ביקש מן היועץ להפוך אותה מצד לצד, ולאחר מחשבה עמוקה הכריז כי בתוך היד חייב להיות דבר עגול.

כולם מחאו לו כפיים. המלך היה

כך בדיוק ארע לפרעה עם החרטומים. פתאום בא יוסף ואומר: "קודם כל לא מדובר בשני חלומות, אלא בחלום אחד."

"כן, נכון, בדיוק אמרו לי שזה פתרון אחד"

"יהיו שבע שנים שונות רעב ושבע שנות שובע"

"מה אתה אומר? הרי זה בדיוק מה שאמרו לי. איך אתה יודע?"

חמתו של פרעה בוערת בו: קחו את כל הפקולטות האלו ותסגרו אותם.

יוסף, קח אתה את הכל. תפתח ישיבות ותלמודי תורה. בשביל מה אני מזרים כל כך הרבה כספים לאוניברסיטאות ולמדעי הרוח, לשם מה אני בונה להם בנייני פאר מכספי המדינה המצרית? הרי אפילו חלום קטן הם אינם מצליחים לפתור לי. מה הם עושים שם ימים שלמים?

על כך אמר שלמה המלך (משלי יד, 1)

הוא ראה את היאור, שממנו מתקיימת מצרים. הוא ראה שיבולים שבאים לסמל משהו על תבואה, ופרות, שאולי באות לסמל בשר, ואולי קשורות גם כן לתבואה, שהרי הפרות חורשות ודשות את התבואה. ברור לו שמדובר על רעב בעולם, אבל אפילו אחד מכל החרטומים והמדענים, בעלי האוב והידעונים הללו לא אמר מילה על כך. אין להם שום דבר אמיתי!

היתה סיבה עמוקה יותר שבגללה פרעה היה משוכנע לגמרי שהם מדברים שטויות והבלים - הוא ידע את הפתרון! ידע, אבל לא זכר.

לפעמים קורה לאדם שהוא מחפש פירוש למילה מסוימת. אחד מסביבו מנסה להסביר, והוא מיד מבטל את דבריו 'שטויות והבלים! לא קרב זה אל זה'. השני מנסה - 'לא, ממש לא'. השלישי אומר משהו - 'הנה, זה בדיוק... הוא ידע, רק ששכח.

הוא לא סיים תיכון וגם לא למד באוניברסיטה, אלא היתה לו חכמה אלוקית!

גם פרעה הודה בכך בפה מלא: "אַחְרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹקִים אוֹתָךְ אֶת כָּל זֹאת - אֲנִי נְבוֹן וְחָכָם כְּמֹדֶךְ".

כל מחסני מצרים היו מלאים תבואה. היה בהם אוכל גם לעוד מאתיים שנה. אף כלכלן מצרי לא הבין את יוסף: מדוע לאסוף עוד? היכן אפשר לאחסן עוד? דבריו נשמעו הזויים לחלוטין. אף אחד לא האמין שיגיע יום שלא תישאר חיטה אחת בכל מצרים.

אבל יוסף בשלו: תאספו עוד! ואם אין מקום - תייצרו מחסנים! הזוי לחלוטין. "וַיִּצְפֹּר יוֹסֵף בַּר פַּחֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי חָדַל לְסַפֵּר כִּי אֵין

"בְּקֶשׁ לֵץ חֲכָמָה וְאֵין" - אלו חכמי מצרים, שלמדו חכמה, אך לא ידעו כיצד ליישמה ולא הועילה להם. ולעומת זאת "וַיְדַעַת לְנְבוֹן נֶקֶל" (שם) - זה יוסף הצדיק שבזכות חכמת תורתו וצדקותו הצליח לפתור את חלום פרעה בקלות.

על יוסף מתאים לומר "דעת קניית מה חסרת" (תנחומא פרשת ויקרא). בכוח חכמת התורה שלמד הוא הבין מיד את פתרון חלום פרעה ובכך הצליח ליישב את דעתו.

גם בהמשך רואים את חכמתו הגדולה של יוסף. הוא היה גדול הכלכלנים של העולם!

באיזו פקולטה הוא למד כלכלה?

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
 זיווג הגון, רפואה שלימה
 או להבדיל, לעילוי נשמה
 לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

מִסְפָּר" (מא, מט).

האדם ומעניקות לו איזון ושכל זך
וברור להבין כל דבר לאשורו. "תִּזְרַת
ה' תְּמַיְמָה מְשִׁיבַת נְפֶשׁ, עֲדוּת ה'
נְאֻמָּנָה מְחַכְּמַת פִּתְי" (תהלים יט, ח)
- תורתנו הקדושה מחכימה ונותנת
חריפות השכל אפילו לאדם פתי
וקשה ההבנה.

נוכחתי לראות דבר זה במו עיני במשך
עשרות השנים שבהם זכינו ללמוד
וללמד בישיבה הקדושה.

בישיבה למד תלמיד קשה הבנה. הוא
לא הצליח להבין כלום, על אף שהרב
מגיד השיעור היה חוזר לו על כל
דבר כמעט עשרים פעמים. מוחו של
הבחור לא הצליח לקלוט את דברי
הגמרא ודברי רבותינו הראשונים
והאחרונים, עד שהרב פנה אלי וביקש
שאפטור אותו מללמד תלמיד זה, שכן

אך הנה הגיע הזמן בו נוכחו כולם
לדעת כי אם היו שומעים לדעתם
של הכלכלנים המצריים, בוגרי
האוניברסיטאות, היתה מגיעה שואה
של ממש על מצרים! אך כיון ששמעו
לדעתו של מי שחכמתו היא חכמה
אלוקית - באה להם הרווחה.

אין חכמה כחכמת התורה, ואין חידוד
שכל גדול ממנה! "כי מפי עליון מקור
החכמה נְאֻמְרוּ דְבָרֶיהָ וַיּוֹשֶׁר אֲמָרֶיהָ"
(לשון ה"שבת מוסר" תחילת פרק מב).

דברי רבותינו, קושיות ותירוצי אביי
ורבא, רבי יוחנן וריש לקיש, רבינא
ורב אשי, קושיית התוספות ופלפול
הרשב"א מחדדות את מוחו של

לעילוי נשמת

אליעזר בן רגינה ז"ל

לעולם אל תזוז מן התורה ואל תפסיק
ללומדה כי אין טובה ממנה.

כמוהו אמרו זאת שמעיה ואבטליון,
רבי עקיבא ורבי מאיר - כולם הצטרפו
לעם ישראל, וכשהכירו את חכמת
התורה הקדושה העידו שאין כמוה
בכל חכמות העולם, דבקו בה ולא
פסקו אפילו רגע אחד להגות בה,
עד שזכו להתעלות במעלות גדולות
ועצומות והפכו להיות בעלי רוח
הקודש וגדולים בישראל!

חכמת התורה ידועה בכל העולם
כולו. כולם יודעים שאין כמו התלמוד
הבבלי ויש בו חכמה עילאית וקדושה.
לאחרונה הגיעה לארץ משלחת
מדרום קוריאה. הם באו לחקור
מנין קיבל העם היהודי את החכמה
הנפלאה שיש לו, וכשחקרו ודרשו
גילו שהם זכו לכך בעקבות לימוד
התלמוד - הגמרא, התוספות ופלפול
הראשונים והאחרונים, והתחילו
ללמוד גמרא באוניברסיטאות שלהם.

לדבריו, אין שום תועלת בלימודו!
הפצרתי ברב שלמרות הקושי לא
יתייאש וימשיך להשקיע בו, כיון
שיש לו רצון לדעת ולהבין. כיום אותו
תלמיד הוא מורה הוראה לאלפים
ולרבבות. הש"ס והפוסקים מונחים
בכף ידו, ומופנות אליו שאלות
מכל רחבי העולם. התורה הקדושה
החכימה אותו, פתחה לפניו את השכל
והדעת עד שנעשה לבעל כשרון
וזיכרון חריף.

אחד מגרי הצדק שהצטרפו לעם
ישראל היה בן בג בג. מכאן שמו -
בג-בג בגימטריה ה'. הקב"ה לקח את
האות י' של שרה וחצה אותה לשניים
- חציה (ה) נתן לאברהם בכרית בין
הבתרים, וחציה שינה אות בשמה
של שרה. בן בג-בג נקרא בשם זה כדי
לומר שהוא בן אברהם ושרה שנוסף
להם ה' בשמם (תוספות חגיגה ט"ז ב').

"בן בג בג אומר: הפוך בה והפוך בה
דכולה בה, ומינה לא תזוע, שאין
לך מידה טובה הימנה" (אבות ה, כב) -

הנפלאה הזו מצויה בגנים של כל יהודי באשר הוא. רק צריך לעורר ולפתח אותה על ידי שאדם יכניס רוחניות לחייו ויזכה את נשמתו לעלות ולהתעלות. בזכות ריבוי לימוד התורה הקדושה נזכה בקרוב לגאולה השלמה, כמו שנאמר "זָכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה עֶבְדִּי" (מלאכי ג, כב), וסמיך ליה (שם, כג) "הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלַח לָכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיאִים" (זוהר חדש בראשית דף טו ע"ב).

הם באו לביקור גם ביישיבה אצלנו. דיקן האוניברסיטה שלהם נשאר כאן חצי יום, ישב, למד והתעניין, ביקש שנבוא אליהם ונסביר להם בדיוק את החכמה הנפלאה הזאת. כשיצאו שיבחו והיללו: אשריכם עם חכם ונבון מכל העמים!

הבה נתחבר לתורתנו הקדושה שאבותינו ואבות-אבותינו לא זו ממנה ולא הפסיקו ללומדה. החכמה

פרשה למעשה

מחשבות פרעה

יפה?

אומרים רבותינו: אכן, זו היתה מחשבתו של פרעה הגוי. גם כשהסתכל על הפרה חשב על היופי שלה.

וְהִנֵּה מִן הַיָּאֵר עֹלֵת שִׁבְעַת פְּרוֹת יְפוֹת מְרָאָה וּבְרִיאַת בְּשָׂר וְתַרְעִינָה בְּאָחוּ (בראשית מא, ב).

מה שייך עניין היופי אצל פרות? האם אכן יש כזה דבר, פרה יפה ופרה לא

פרעה התחיל להאמין

שָׁמוּ בְּצִאתוֹ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁפֹת לֹא יִדְעָתִי אֲשַׁמְעַ, אֵת הַמַּיִלָה "שְׁפֹת" לֹא יִדְעָתִי, מִשּׁוֹם שֶׁהִיא בֹאמֶת לֹא הִיִּתָּה בַחֲלוּם - וְאוֹתָהּ אֲנִי שׁוֹמֵעַ רַק מִפִּיךָ, בְּסִיפּוֹר הַחֲלוּם.

ומשום כך, גם פרעה, האתאיסט הגדול שאינו מאמין בכלום, נאלץ להודות: "וַיֹּאמֶר פֶּרְעֹה אֶל יוֹסֵף אֲחֵרִי הוֹדִיעַ אֵלָיְכִים אוֹתָךְ אֵת כָּל זֹאת אֲנִי נִבּוֹן וְחָכָם כְּמוֹךָ" (מא, לט), ודרשו על כך חז"ל (תנחומא מא, ב): "אל תקרי אַחֲרִי אלא אַחֲרִי, הַתְּחִיל פֶּרְעֹה תִּמְחָה בְּעַצְמוֹ, אִמַּר לוֹ: אַחֲרֵי הִיִּתָּ כִשְׁחֲלַמְתִּי?"

וַיִּדְבֹר פֶּרְעֹה אֶל יוֹסֵף בְּחֻלְמֵי הַנְּנִי עֹמֵד עַל שְׁפֹת הַיָּאֹר (בראשית מא, יז).

פרעה מספר ליוסף שראה את עצמו בחלומו כשהוא עומד "על שְׁפֹת הַיָּאֹר". האמת היא שבחלום עצמו כתוב "וּפֶרְעֹה חֹלֵם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל הַיָּאֹר".

פרעה שינה במתכוון, כדי לבדוק אם יוסף ישים לב לשינוי הזה שבין החלום לבין סיפורו.

ויוסף הצדיק אכן שם לבו לדבר, שנאמר (תהלים פא, ו): "עֲדוֹת בְּיַהֲסֵף

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

כל מינוי נקבע מלמעלה

ואינו קיים, וברגע אחד הוא משתחרר ועוד באותו יום הוא הופך להיות השליט על כל ארץ מצרים.

כך בכל מינוי ומינוי שאנו רואים לנגד עינינו. אנשים משקיעים כספים רבים לערוך 'קמפינים' כדי שיזכו במינוי כלשהו ומאמינים שזה מה שיביא להם את הזכייה, ואינם יודעים שהכל הבל הבלים, דברים בטלים. כל מינוי ומינוי נקבע משמים. אם הקב"ה ירצה שהוא יתמנה - כך יהיה, ואם לאו - לא יעזרו לו כל מסעי התעמולה וכספים רבים שישקיע.

הכל עושה הקב"ה, וחבל על הבריאות של האדם, שכל הזמן חושב כיצד לעשות ומה לפעול. בסופו של דבר, השי"ת יהיה זה שיקבע מה יהיה.

וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל יוֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹקִים אוֹתָהּ אֵת כָּל זֹאת אֵין נָבוֹן וְחָכָם כְּמוֹךָ. אַתָּה תִּהְיֶה עַל בֵּיתִי וְעַל פִּיךָ יִשְׁקַךְ כָּל עַמִּי רַק הַכֶּסֶף אֲגַדֵּל מִמֶּךָ. (בראשית מא, לט-מ).

יוסף אומר לפרעה: אל תחשוב שאתה הוא זה הממנה אותי. הכל נגזר מלמעלה. אם הקב"ה ירצה שאתמנה - כך יהיה, ואם לאו - לא יעזור לך דבר. כי הרי אמרו חז"ל (בבא בתרא צא ע"ב): "אפילו ריש גרוגותא משמיא מוקמי ליה" - אפילו מינוי פחות ערך, כמו אחראי על סדר השקיית השדות (רש"י קידושין עו ע"ב), גם מינוי כזה מן השמים ממנים.

הנה יוסף הצדיק נמצא שתים-עשרה שנה בבית הסוהר, כולם כבר שכחו ממנו, והסיכוי שיצא משם כמעט

כוחה של תפילת הדרך

בגמרא (ברכות ל ע"א) מבואר, וכן נפסק בשולחן ערוך (אורח חיים סימן קי סעיף ז), שאין אומרים תפילת הדרך "עד שיחזיק בדרך", היינו שירחיק לפחות שבעים אמה מן העיר - שזוהי עיבורה של עיר.

לכן שלח יוסף את מנשה בזמן שעדיין "הם יצאו את העיר לא הרחיקו" (בראשית מד, ד) והורה לו למהר, שכן כל עוד לא הרחיקו ולא אמרו תפילת הדרך - ניתן להשיגם, אך אם הרחיקו, כבר אי אפשר יהיה לתפוס אותם.

צא ולמד כמה גדולה כוחה של תפילת הדרך לשמירה והגנה מפני סכנות הדרך!

קום רדף אחרי האנשים והשגתם (בראשית מד, ד).

יוסף מורה לאשר על ביתו - הלא הוא מנשה בנו, כי ימהר להשיג את האנשים.

לשם מה נדרשה זריזות כזו? והלא בכל מקרה, גם אם לא היה רודף אחריהם במהירות, ודאי היה רוכב יחיד משיג את שיירת האחים, המתקדמת לאיטה עם צרורות גדושים וכבדים?

אלא, שיוסף רצה שמנשה ישיג את האחים לפני שיגיעו לשיעור הדרך שממנה יכולים הם לומר את תפילת הדרך. ומדוע? משום שלאחר שיתפללו - אי אפשר יהיה לגרום להם שום נזק.

לצפות מה תהיה הנהגת ה' כלפיך

מידה'. זו ההנהגה שבה מנהיג הקב"ה את בריותיו.

הדבר מקיף את כל תחומי החיים. באופן שבו האדם נוהג, בכל תחום ובכל עניין - כך בדיוק הקב"ה ינהג איתו. למשל, אם הוא ינהג ברחמנות כלפי הזולת - גם מן השמים ינהגו איתו ברחמנות (שבת קנא ע"ב), אם הוא ידון את חברו לכף זכות - מן השמים ידונו אותו לכף זכות (שבת קכו ע"ב), אם הוא יסלח ויוותר לזולת - יסלחו ויוותרו לו מן השמים (ראש השנה יז ע"א), וכן בכל עניין ועניין.

ה"חפץ חיים" זצ"ל בספרו "שמירת הלשון" (חלק שני) מאריך בביאור פרשת יוסף ואחיו, ומלמדנו פרק שלם בהנהגת 'מידה כנגד מידה'. כל מה שקרה ליוסף היה מידה כנגד מידה, לפי מעשיו, וכל מה שקרה

וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶתְּם אֶת בְּנֵימִין וַיֹּאמֶר לְאִשָּׁר עַל בֵּיתוֹ הֲבֵא אֶת הָאֲנָשִׁים הַפְּתִיחַ וּטְבַח טֶבַח וְהָכֵן פִּי אֶתִּי יֹאכְלוּ הָאֲנָשִׁים בְּצִהָרִים (בראשית מג, טז)

מי מאיתנו אינו סקרן לדעת כיצד תהיה הנהגת הקב"ה כלפיו? לכאורה אלו דברים שבכבשוננו של עולם שאין לנו מושג בהם, אבל חז"ל באים ומגלים לנו שיש דרך פשוטה מאוד לדעת זאת: ההנהגה האלוקית עם האדם היא בדיוק כפי ההנהגה של האדם עם הקב"ה ועם הבריות.

וכך אומרים חז"ל (בראשית ט, יא): "כל המידות בטלו, מידה כנגד מידה לא בטלה". ממשיך המדרש: "מתחילת ברייתו של עולם צפה הקב"ה שבמידה שאדם מודד - בה מודדין לו".

יש כל מיני אופני הנהגה, אך ההנהגה ששולטת בעולם היא 'מידה כנגד

טַבַּח וְהָכֵן כִּי אֲתִי יֵאָכְלוּ הָאֲנָשִׁים
בְּצִהָרִים" (שם מג, טז).

בנסיבות רגילות הם היו צריכים להתגאות ולהתכבד בכך שהמושל מזמין אותם לביתו ועורך להם סעודת מלכים. אבל הם יודעים בליבם כי אין אלו נסיבות 'רגילות'. מה פתאום שיעשה זאת? בוודאי הוא זומם משהו נגדם. כנראה שהדבר קשור לכך שכאשר עזבו את מצרים בדרכם לבית אביהם הם מצאו את הכסף באמתחתם. אם כן, אמרו האחים, בוודאי כעת "אנחנו מובאים להתגולל עלינו ולהתנפל עלינו ולקחת אותנו לעבדים ואת חמורינו".

במקום שהסעודה בבית יוסף תסב להם שמחה והנאה, היא רק הגבירה את המורא והפחד בליבם. זו היתה סעודה של ממש, עם כל כללי הטקס. "וַיִּשְׂמְּוּ לוֹ לְבָדוֹ וְלָהֶם לְבָדָם וְלַמְצָרִים הָאֲכָלִים אֹתוֹ לְבָדָם כִּי לֹא יוּכְלוּן הַמְצָרִים לְאָכַל אֶת הָעֵבְרִים

לאחיו - אף זה היה מידה כנגד מידה, לפי מעשיהם.

דוגמא אחת:

האחים עברו מסכת של תלאות וייסורים במצרים. הם נחשדו כמרגלים ונאסרו למשך שלושה ימים. יוסף אמר להם: "בְּזֹאת תִּפְּחֶנּוּ חַי פְּרֹעָה אִם תִּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם בְּבֹא אֲחֵיכֶם הַקָּטָן הַגֶּנֹּה" (בראשית מב, טו), וליתר ביטחון הוא אסר את שמעון כ'בן ערובה'. הם שבים אל אביהם ומספרים לו כל הקורות איתם. יעקב אבינו, בלית ברירה, מסכים לשלוח עמם את בנימין למצרים.

סוף סוף הם שבים אל יוסף, ובנימין עמם. הם מתייצבים בחיל ורעדה לפני מושל מצרים, מייחלים לרגע שכל הפרשה הקשה הזאת תהיה מאחוריהם וישובו לביתם בלי פגע.

ואז, המושל בכבודו ובעצמו מצווה את משרתו לקרוא את האחים לביתו, ולא עוד אלא מוסיף ומצווה: "וַטַּבַּח

לְאֹדְנִי" (שם, טז).

מה ההסבר לכל המאורעות הללו?
מה ראה יוסף לערוך להם את
הסעודה בארמונו? ומדוע כל הצער
ועלילות הדברים התגלגלו ובאו להם
מן הסעודה הזאת?

כאן - אומר ה"חפץ חיים" זצ"ל -
שבים אנו להנהגה האלוקית של מידה
כנגד מידה:

כאשר האחים דנו את יוסף וגזרו את
דינו למיתה, בא אליהם ראובן ואמר
להם: "אַל תִּשְׁפְּכוּ דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ
אֶל הַבּוֹר הַזֶּה אֲנִי אֲשֶׁר בְּמִדְבַּר וַיָּד אֶל
תִּשְׁלְחוּ בו" (שם לו, כב). האחים שמעו
לראובן והשליכוהו אל הבור.

"והבור ריק אין בו מים" - אבל נחשים
ועקרבים יש בו" (שבת כב ע"א). יוסף
מתענה ומתייסר בתוך בור מלא
נחשים ועקרבים, מתחנן לפני אחיו
שיחוסו וירחמו על נפשו.

לָחֵם כִּי תוֹעֵבָה הוּא לְמִצְרַיִם, וַיֵּשְׁבוּ
לִפְנֵי הַכּוֹר כִּבְכַרְתּוֹ וְהִצְעִיר כְּצַעֲרָתוֹ"
(שם מג, לב-לג). כל זה הגביר עוד יותר
את התמהון והפליאה של האחים -
"וַיִּתְמָהּוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ" (שם).

ואכן, מן הסעודה הזאת נולדו הרבה
צער ועוגמת נפש לאחי יוסף. בסוף
הסעודה יוסף מצווה את עבדו למלא
את אמתחתם באוכל ובכסף, ואת
גביע הכסף שלו להטמין באמתחת
בנימין. לאחר שעזבו את הארמון,
משרת המלך רודף אחריהם וגוער
בהם: "לָמָּה שָׁלַמְתֶּם רְעָה תַּחַת טוֹבָה"
(שם מד, ד). מחפשים את הגביע האבוד,
והנה הוא נמצא באמתחת בנימין.

תקוותם לשוב בשלום אל בית אביהם
יחד עם בנימין - נגוזתה. תחת זאת
הם מסובכים עד צווארם עם שליט
מצרים, ונקודת השיא - יהודה מתייצב
לפני יוסף ומודה ומתוודה: "מֶה נֹאמֵר
לְאֹדְנִי מֶה נִדְבַּר וּמֶה נִצְטַדֵּק הָאֱלֹקִים
מִצָּא אֶת עֹן עַבְדֶּיךָ הַנָּנוּ עַבְדֶּיךָ

שסעדו האחים בשעה שיוסף היה בבור, באה הסעודה שערך להם יוסף בארמונו, אשר בעקבותיה התגלגל ובא עליהם צער נורא, עד שקם יהודה והכריז באוזני יוסף: "מה נאמר לאדני מֵה נִדְבַר וּמֵה נִצְטַדֵּק הָאֱלֹקִים מִצָּא אֶת עֵוֹן עֲבָדֶיךָ הַנֶּנּוּ עֲבָדִים לְאֲדֹנָי" (שם מד, טז).

איזה 'עוון'? העוון ההוא! וכמו שאמרו איש אל אחיו: "אֲשָׁמִים אֲנַחְנוּ עַל אֲחֵינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְּנוֹ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמַעְנוּ עַל כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת" (שם מב, כא).

מהמעשה הנורא הזה אנו למדים על עומק הדין ועל דקדוק הדין. הקב"ה רואה ובוחן את מעשי האדם ודן אותו

ומה עושים האחים באותה שעה? - "וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכֹל לֶחֶם" (בראשית לז, כה).

המעשה הזה של האחים מעורר תמיהה גדולה. אמנם לפי דין תורה הם דנו את יוסף למיתה ובמקום להמיתו הסכימו לשמוע בקול ראובן אחיהם הבכור והשליכוהו לבור, אך מכל מקום, האם זה הזמן להתיישב לאכול?! אחיכם ובשרכם נמצא בתוך בור מלא נחשים ועקרבים ואתם מסבים לסעודה דשנה!?

אמר הקב"ה: חייכם שתשבו לסעודה שאחריתה תהיה מרה כלענה.

ואכן כך היה. כנגד "וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכֹל לֶחֶם" בא הציווי משליט מצרים: "וּטְבַחְךָ טֶבַח וְהָכֵן כִּי אֲתִי יֵאָכְלוּ הָאֲנָשִׁים בְּצִהָרִים" (שם מג, טז), כנגד הסעודה

לפי מעשיו, מידה כנגד מידה.

נמצא שמעשי האדם הם אלו שדנים אותו, האדם הוא הדיין של עצמו! אם הוא דן לכף חובה - ידונו אותו לכף חובה, אם הוא מתעקש שלא לדון את הבריות לפני משורת הדין - גם מן השמים ידונו אותו לפי שורת הדין, ואם הוא גורם צער לזולת - מן השמים יצערוהו ח"ו.

מאידך, אם הוא דן את הבריות לכף זכות ולפנים משורת הדין, מן השמים ידונו אותו לכף זכות ולפנים משורת הדין. אם הוא מתאמץ למנוע צער מן הזולת - מן השמים ימנעו ממנו צער ויגון.

צא ולמד מיוסף הצדיק. לאחר כל הסבל והייסורים שפקדוהו מחמת מעשי אכזריות, מה היה המשפט הראשון שאמר להם יוסף לאחר שהתוודע בפניהם? - "וְעַתָּה אֶל תַּעֲצְבוּ וְאַל יָחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי מִכְרַתְּם אֶתִּי הִנֵּה כִּי לְמַחֲיָה שָׁלַחֲנִי אֱלֹקִים לְפָנֵיכֶם" (שם מה,

ה). ולאחר מכן, כאשר חששו מפניו "לוֹ יִשְׁטְמוּנוּ יוֹסֵף וְהַיֵּשֶׁב יִשְׁבֵּי לָנוּ אֵת כָּל הָרְעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אֹתוֹ" (שם נ, טו), מה עשה יוסף? "וַיִּנְחַם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עִל לָבָם" ואמר להם: "אַל תִּירָאוּ כִּי הִתַּחַת אֱלֹקִים אָנִי, וְאַתֶּם חֹשְׁבֹתֶם עָלַי רָעָה אֱלֹקִים חֹשְׁבָה לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֶׂה פִּיזִם הַזֶּה לְהַחֲיִית עִם רַב, וְעַתָּה אֵל תִּירָאוּ אָנֹכִי אַכְלָל אֶתְכֶם וְאֵת טַפְכֶם" (שם, יט-כא).

מעשה נוסף של צדקות וגדלות נפש מצאנו אצל יוסף הצדיק:

כאשר יעקב חלה, באו והודיעו ליוסף: "הִנֵּה אָבִיךָ חָלָה" (שם מח, א). ולכאורה תמוה, כיצד ייתכן שלא ידע מחוליו של אביו, וכי יוסף לא היה נכנס אצל אביו לעיתים קרובות לבקרו ולכבדו? "אלא" - אומר המדרש (פסיקתא רבתי ג) - "להודיעך צדקו, שלא רצה להתייחד עם אביו". במשך שבע-עשרה שנה

קורותיו, ואז היה נאלץ לגלות לו היאך התגלגל למצרים, ובכך היה מסב לו צער ועוגמת נפש רבה. כדי למנוע צער מאביו, עצר יוסף את עצמו ולא היה שוהה במחיצתו ביחידות.

זאת ועוד, אילו היה מתייחד עם אביו ומגלה לו על מעשה אָחִיו, היה יעקב מקפיד עליהם, ומהקפדתו היו האחים ניוזקים. על כן, כדי שלא ייפגעו האחים מהקפדתו של יעקב, נמנע יוסף מלהתראות ביחידות עם אביו!

זו היתה גדולתו של יוסף הצדיק. ראה הקב"ה את מעשיו ושילם לו כגמולו, מידה כנגד מידה, "במידה שאדם מודד - מודדין לו".

שהיה עם אביו במצרים לא התייחד עמו מעולם. ומדוע?

"שלא יאמר לו: 'היאך עשו בך אחיך', ומקללם. אמר יוסף: אני יודע צדקו של אבא, כל דבריו גזירות הן. אמר ללבן 'עם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה', ומתה אמי, ואני בא לומר שיקללם? יקללם ונמצאתי מחריב את כל העולם, שלא נברא העולם אלא בשביל השבטים, לפיכך לא היה הולך אצל אביו בכל שעה".

יעקב לא ידע עד אחרית ימיו על מכירת יוסף בידי אָחִיו. במשך שבע-עשרה שנה נמנע יוסף מלהתייחד עם אביו, כי אם היה מתייחד עמו היה אביו מבקש ממנו לספר לו את

נר חנוכה מאיר את נשמות ישראל

והשמנים הם כנגד נשמות עם ישראל, כמאמר הכתוב: "נר ה' נשִׁמַת אָדָם" (משלי כ, כז). והרמז בדבר הוא שנשמות עם ישראל שהשבת לא הדליקה אותם, כלומר שהם ראו פעם את השבת הקדושה אך היא לא הציתה והבעירה בהם את ההתלהבות לבורא העולם, אזי נר חנוכה הוא שיבעיר בהם את הרצון להתדבק בקב"ה.

לכן אנו רואים שאפילו בני אדם הרחוקים מתורה ומצוות מדליקים נר חנוכה. ורבים חזרו בתשובה וקיבלו עליהם עול מלכות שמים לאחר שנרות החנוכה האירו את נשמותיהם.

מצות נר חנוכה התייחדה מכל מצוות התורה ומשום כך אומרת הגמרא (שבת כא ע"ב): "פתילות ושמנים שאמרו חכמים אין מדליקין בהן בשבת, מדליקין בהן בחנוכה בין בחול בין בשבת".

הפשט הוא, שפתילות ושמנים שאינם טובים להדלקה בשבת מפני שאינם דולקים יפה והאדם עלול להטותם בשבת, ניתן להדליק בהם נרות חנוכה אשר "אין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם בלבד".

אך השם משמואל (חנוכה תרע"א, עמוד קפ"ד טור א') מבאר שמונח בדברים פירוש עמוק יותר, שהפתילות

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
 זיווג הגון, רפואה שלימה
 או להבדיל, לעילוי נשמה
 לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

תרע"א ס"א): "צריך לזוהר מאוד בהדלקת נרות חנוכה, ואפילו עני המתפרנס מן הצדקה שואל או מוכר כסותו ולוקח שמן להדליק".

וכבר דנו האחרונים אם החיוב למכור כסותו הוא רק עבור נר אחד בכל לילה או אפילו עבור ההידור של 'מוסיף והולך'. ויש שהסיקו שמדברי הרמב"ם משמע שמוטל על העני למכור את כסותו אפילו כדי לצאת ידי ההידור של 'מוסיף והולך'.

והנה בנוסף למצות נר חנוכה מצינו רק עוד מצוה אחת בלבד שהעני נצטווה למכור את כסותו עבורה, והיא מצוות ארבע כוסות של ליל הסדר, אשר גם בה יש עניין של זכירת הנס ו'פרסומי ניסא' של "והוצאתי אתכם

האדמו"ר מביאלא זצ"ל הקשה, איזה כוח יש בחנוכה יותר משבת, הרי שבת היא מדאורייתא וחנוכה הוא רק מדרבנן, ואם כן מדוע חנוכה יכול לתקן ולקרב את נשמות עם ישראל לבורא העולם, יותר משבת וימים טובים?

כדי ליישב את הקושיא יש להקדים דברי הרמב"ם בהלכות מגילה וחנוכה (פ"ד הי"ב-יג) שכתב: "מצות נר חנוכה מצוה חביבה היא עד מאוד, וצריך אדם להזוהר בה כדי להודיע הנס ולהוסיף בשבח הקל והודיה לו על הנסים שעשה לנו. אפילו אין לו מה יאכל אלא מן הצדקה, שואל או מוכר כסותו ולוקח שמן ונרות ומדליק וכו'".

וכן נפסק בשולחן ערוך (אורח חיים סימן

לרפואת והצלחת

רחל רוחאם בת נרקים

(תהלים פב, ו).

וזה מה שאנו צריכים גם בימים הללו, להתרומם ולזכור את הניסים שבעזרתם הצליחו קומץ אנשים צדיקים להביס את האימפריה היוונית ולסלק אותה מעל ארצנו הקדושה, להחזיר את עטרת תפארת ישראל, לבנות בחזרה את בית המקדש ולהאיר מחדש את אור המנורה.

ואף בימינו אנו, עבודת כל אחד היא להרבות אורה בישראל. הדליקו, האירו! כל אחד ידליק לא רק את החנוכייה שלו, אלא את כל נרות עם ישראל לאבינו שבשמים!

מתחת סבלת מצרים והצלתי אתכם מעבדתם וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים. ולקחתי אתכם לי לעם" (שמות ו, ו-ז). ומצוות ארבע כוסות היא המקור לדברי הרמב"ם שפסק שיש לעני למכור את כסותו עבור מצוות נר חנוכה שגם היא נועדה ל'פרסומי ניסא'.

נמצאנו למדים כי במצות נר חנוכה יש חביבות מיוחדת וכוח סגולי להרים את האדם ממקומות נמוכים ביותר! וצריך האדם להאמין באמונה שלמה, שיש בכוחו להתרומם למדרגות גבוהות מאוד, עד שיהיה בבחינת "אני אִמְרַתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֲלִיּוֹן כְּלֶכֶם"

נשמתו של היהודי משולה לנר

את מעשה מסירות הנפש של 'יוסף
משיתא':

בשעה שביקשו שונאים להיכנס להר
הבית, פחדו להיכנס בעצמם וחששו
לחיהם. חיפשו יהודי שיכנס במקומם
לבית המקדש, ויוציא להם את הכלים
היקרים.

נתנו עיניהם ביוסף משיתא, שהיה
יהודי מתייוון. הורו לו להיכנס לבית
המקדש, והבטיחו לו שאת הכלי
הראשון שיוציא יקבל הוא בעצמו.

נכנס והוציא מנורה של זהב. אמרו לו:
אין דרכו של הדיוט להשתמש בזו.
תיכנס פעם שנייה, והכלי שתוציא
יהיה שלך.

אמר: בשום אופן לא אכנס פעם
שנייה. לא די שהכעסתי לבוראי פעם
אחת, אכעיסנו פעם שניה!?

הבטיחו לו שינכו לו שלוש שנים

ה'שפת אמת' כותב שנרות חנוכה הם
סמל של מסירות נפש.

החשמונאים, קומץ קטן של אנשים
שעיסוקם בתורה, על אף היותם
חלשים וללא ידע קודם במלחמה,
קמו ולחמו באימפריה היוונית
ששלטה על כל העולם, והקב"ה היה
בעזרם, והצליחו להביסם.

המסירות נפש הזו חבויה בכל יהודי,
בכל אחד יש את הניצוץ של מסירות
נפש למען יהדותו, 'נר ה' נשמת אדם'
(משלי כ, כז), נשמתו של היהודי משולה
לנר, ובנר החנוכה חבוי מסירות נפש.

במשך הדורות מצינו סיפורים
ומעשים רבים על יהודים שמסרו
נפשם על קיום מצוות ה' יתברך
והימנעות מעבירות חמורות.

המדרש (בראשית רבה פ' סה, כב) מביא

ולחטוא, ולא עוד אלא שנדבק בה'
יתברך.

זה מה שגרם ליוסף משייתא למסור
עצמו למות על קדושת שמו יתברך!

ממשיך המדרש לספר מעשה נוסף
של יהודי שמסר עצמו גם הוא על
קדושת ה', אודות 'קום איש צרורות':

יקום איש צרורות, היה בן אחותו של
רבי יוסי בן יעוזר.

בשעה שהוליכו את דודו, רבי יוסי,
להריגה, היה הוא - יקום איש צרורות
- רוכב על סוס בשבת, לבוש בגדי
פאר והדר.

כשפגש בדודו אמר לו: דודי, ראה מה
שילם לך האדון שלך - הקב"ה, וראה

מתשלום המכס, ולא הסכים.

אמרו לו: יוסף, תיכנס, ואם לאו - נייסר
אותך בייסורים קשים! ולא הסכים.

מספר המדרש ש"נתנוהו בחמור של
חרשים" - משטח מלא מסמרים,
ודרכו עליו, והיה מצווח ואומר: "וי,
אוי אוי לי שהכעסתי את בוראי!"

איך יתכן מהפך כזה בין רגע? - הקשה
הרב מפוניבז' זצ"ל - איך יתכן שיוסף
משייתא נכנס לבית המקדש בחוצפה,
ורגע לאחר מכן כבר היה מוכן להיהרג
על קדושת ה' יתברך?

בבית המקדש היתה קדושה וטהרה
עצומה, כל מי שנכנס לשם זכה
לטהרת הנפש עד שלא יכול לשוב

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

אלו הם הבוגדים של עם ישראל!
 חיצונית הם בוגדים, אך בתוך תוכם
 יש ריח גן עדן! הריח המופלא הזה חבוי
 בתוכם, וברגע שבו יסורו המחיצות,
 הוא יתפזר בכל העולם כולו.

מילה אחת נכנס לליבם, ומיד הם
 מוכנים למות בייסורים קשים מאוד,
 ובלבד שלא יכעיסו את בוראם!

ישנם רגעים שבהם רוח טהרה נדבקת
 באדם, ומני אז אינה מניחה לו.

אל ישיבתו של ה"חפץ חיים" זצ"ל
 בראדן הגיע בחור וביקש להתקבל.
 הבחור לא התאים לישיבה מבחינה
 רוחנית, אך כאשר הודיעו ה"חפץ
 חיים" את התשובה השלילית הוסיף
 ואמר, כי השעה מאוחרת כבר, ולכן
 הוא מוזמן לישון בכיתו, עד שתתחדש
 תנועת הרכבות בבוקר.

הבחור נענה להזמנה, ונשכב לנוח
 על המיטה שהציע לו ה"חפץ חיים".

איזה כבוד גדול עושים לי היוונים
 שהם האדונים שלי.

אמר לו רבי יוסי: אם כך נענשים
 עושי רצונו, על אחת כמה וכמה
 שיתן הקב"ה עונש גדול לעוברי רצונו
 ולמכעיסיו. ואם לעוברי רצונו כמוך
 נותנים כבוד כל כך גדול, קל וחומר
 שלעושי רצונו מחכה כבוד עצום.

נכנסו בו הדברים כארס של עכנאי.
 הלך וקיים בעצמו ארבע מיתות בית
 דין, סקילה, שריפה, הרג וחנק.

מה עשה? הביא קורה, נעץ אותה
 בארץ וקשר בה נימא (חבל). ערך
 העצים והקיפן גדר של אבנים, עשה
 מדורה לפניה, נעץ את החרב באמצע
 והצית האור תחת העצים מתחת
 האבנים. נתלה בקורה ונחנק, קדמתו
 האש, נפסקה הנימא ונפל לאש,
 קדמתו חרב ונפל עליו גדר ונשרף.

נתנמנם יוסי בן יועזר, וראה מיטתו
 של יקום איש צרורות פורחת באוויר.
 אמר: בשעה קלה קדמני זה לגן עדן!

ניצוץ זה קיים בכל יהודי ויהודי, רק שלא תמיד הוא יוצא לאור.

כזה צריך להיות אופן ההתבוננות שלנו בכל יהודי.

אין לראות את החיצוניות שלו, אשר לפעמים נראית פגומה, אלא יש לשאת עינינו לפנימיותו הטהורה, לריח גן עדן הנודף ממנו!

המהר"ל כותב על מימרת חז"ל "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום" (סוכה נב ע"א) - שהכוונה היא ליצר החיצוני, אבל פנימיות היהודי ונשמתו נשארים זכים וטהורים.

כך בכל יהודי, ועל אחת כמה וכמה נשמה של אדם העוסק בתורה ובמצוות. אצלו לא רק מריחים ריח גן עדן - אלא אפשר למשש אותו בידיים!

הוא נרדם מיד, אך באמצע הלילה התעורר. בבית הורגש קור עז של חורף, ובאפילה ששררה שם לא ניתן היה לראות דבר. פתאום חש במישהו שפוסע לעברו. עוד רגע ושמיכה נוספת הונחה מעליו על ידי ה"חפץ חיים", שהקפיד להרים את שוליה ולעטוף אותו היטב מכל הכיוונים מפני הקור.

שנים חלפו. אותו בחור שמעיקרו היה מקולקל, הוסיף להתרחק משמירת תורה ומצוות, ונעשה פרופסור גדול.

ברבות הימים העיד על עצמו, כי החיבוק החם של ה"חפץ חיים" באותו לילה קפוא, הוא ששמר עליו כל הימים ועצר אותו מלהינשא לגויה.

שום מעצור אחר לא עמד בפניו - רק אותו חיבוק שקשר אותו בקשר אמיץ שאינו יכול להינתק לעולם!

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 500502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת: רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל ריקאם הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,
התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת:
מזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,
תמר בת רגינה ז"ל, רחל בת נג'ומה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל,
מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל, אילן בן מוזל ז"ל,
יעקב בן ברטה ז"ל, יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל
ת.נ.צ.ב.ה.